

Teksten lezen en leren

Verschil hbo met havo

hoger (leer)tempo

grotere omvang leertaken

langere en abstractere teksten

meer Engelse (vak)literatuur

meer begrippen in korte tijd

meer informatie in korte tijd

meer lezen

abstracter taalgebruik door docenten en in studiematerialen

Gewenst resultaat in het hbo

student maakt zich de inhoud van grote hoeveelheden tekst zelfstandig eigen

student leest Engelse (vak) literatuur

student legt verbanden tussen bestaande kennis, onderdelen van de leerstof en nieuwe inzichten

Deelvaardigheden/technieken

grote hoeveelheid stof bestuderen en verwerken

Engelse (vak)literatuur begrijpen (anders dan bij het vak Engels)

hoofd- en bijzaken onderscheiden

samenvatten

reflecteren

Gewenst gedrag leerling

bestudeert en verwerkt meerdere hoofdstukken of boeken voor toets/ tentamen/ examen

leest en begrijpt Engelse (vak)literatuur

markeert of onderstreept hoofdzaken/ sleutelwoorden in teksten

maakt heldere samenvatting van een tekst en kan daarbij verschillende vormen van samenvatten toepassen

legt verbanden tussen de verschillende onderdelen, bedenkt voorbeelden over de stof en brengt de stof in relatie met bestaande kennis

Aan de slag als individuele docent

- Laat leerlingen gaandeweg wennen aan véél lezen en ga samen met hen na of ze de teksten begrijpen. Bijvoorbeeld door hen aan zichzelf en aan elkaar vragen te laten stellen en/of hen enkele opdrachten te laten maken.
- Sta stil bij en laat oefenen met het toepassen van verschillende leesstrategieën (oriënterend, zoekend, begrijpend, analytisch en herhalend) voor efficiënt lezen.
- Maak leerlingen ervan bewust dat begrippen en abstracties van belang zijn om effectief en efficiënt te kunnen werken in de praktijk. Gebruik daarom zelf regelmatig begrippen en abstracties, eventueel met behulp van mindmaps voor minder talige leerlingen.
- Start lessen vanuit begrippen en laat leerlingen daar praktijkvoorbeelden bij zoeken.
- Oefen met het maken van verschillende soorten samenvattingen (beknopt, geleid, schematisch). Dit kan ook via mindmappen.
- Oefen leerlingen in het herkennen van de tekststructuur. Bijvoorbeeld door hen onderscheid te laten maken in hoofd- en bijzaken, in feiten en meningen, in standpunten en argumenten. Laat deze structuur in de lay-out van hun samenvattingen terugkomen.
- Zoek teksten die qua omvang en/of inhoud voorbereiden op de overstap naar het hbo. Maak daarvoor bijvoorbeeld gebruik van de HBO Kennisbank.
- Laat leerlingen met elkaar een leesplanning maken voor een boek, laat deze uitvoeren en bespreek de ervaringen. Geef in de planning lees- en leerwerk apart aan.
- Neem inzichtvragen op in toetsen en besteed hier aandacht aan bij het nabespreken (nabespreken m.b.v. bijvoorbeeld het OBIT-model* of het RTTI-model*).
- Differentieer binnen de lessen. Geef leerlingen die het aankunnen moeilijker teksten of abstractere feedback bij toetsen.

Aan de slag als team/afdeling

- Maak als team/afdeling integraal afspraken over de wijze waarop de studievaardigheden gestimuleerd en geïmplementeerd worden in de lessen (bijvoorbeeld over toenemend gebruik van abstracte begrippen en het denken van theorie naar praktijk).
- Spreek af dat leerlingen een tekst moeten doorgronden voordat zij beginnen met samenvatten.
- Breng een vakoverstijgend element in door bij de talen gebruik te maken van teksten die betrekking hebben op de andere vakken. Wissel de ervaringen uit die daarbij worden opgedaan.